

3

2012

Kumina

Kuntien asiantuntijat KUMULA ry:n jäsenlehti

Tartu äänestys- kynään!

N:ro

Teemana

Vaalit kunnissa
ja Kumulassa

Carpe diem – ja äänestyskynään!

Kirjoittaessani tähän lehteen juttua Akavan kuntavaalivoitteilta tajuuntaani kolahti niistä lause: "Vaikuta tulevaisuuteen – ole mukana tekemässä sitä!" Se sopii loistavasti koko tämän Kuminan teemaksi, sillä monet lehden tämänkertaisista jutuista käsittelevät joko Kumulan valtuustovaaleja tai syksyn kunnallisvaaleja. Niissä molemmissa meillä jokaisella on vaikuttamisen paikka ja mahdollisuus.

Tästä lehdestä voit lukea ruotsalaisesta "sisarjärjestöstämme" DIKistä, joka mainostaa olevansa "Ruotsin demokraattisin ammattiliitto". Minusta olisi upeaa, jos myös Kumulaa lanseerataisiin samoin. Mitään estettä sille ei ole, sillä Kumulassa kuten DIKissäkin jokainen jäsen voi osallistua järjestön toimintaan ja vaikuttaa päätöksentekoon, ja näitä osallistumisen ja vaikuttamisen tapoja on vielä paljon erilaisia. Juuri nyt tärkein keino panostaa kumulalaiseen tulevaisuuteen on vaikuttaa liittovaltuustomme vaaleissa.

Olet jo saanut postissa virallisen näköisen kirjeen, jossa sinulle tarjotaan mahdollisuutta asettua itse ehdokkaaksi valtuuston vaaleihin tai jos itse et halua tehtävään ryhtyä, voit vaikuttaa esittämällä ehdokkaaksi hyväksi tietämäsi ja tuntemaasi toista kumulalaista. Jos tätä lukiessasi on 15. päivä syyskuuta jo ohitettu, on ehdokasasettelun aika jo mennyt umpeen, mutta toinen tärkeä vaikuttamistehtävä on vielä edessäsi: äänestää mielestäsi ja sopivaksi katsomaasi henkilöä valtuutetuksi. Tämä on myös erittäin tärkeä vaikuttamisen muoto, sillä me kaikki varmasti haluamme saada Kumulalle valtuuston, joka koostuu aktiivisista, innokkaista ja eri ammatti- tai opiskelualoista edustavista henkilöistä eri puolilta Suomea. Sillä mitä monipuolisempi valtuustomme on niin ikä- kuin ammattirakenteeltaan, sen parem-

min myös jokaisen jäsenemme ääni tulee kuuluviin silloin kun päätöksiä ja suunnitelmia Kumulan tulevaisuudesta tehdään.

Vaikuta siis oman järjestösi tulevaisuuteen olemalla aktiivinen näissä vaaleissa!

Yhtä lailla kannattaa yrittää vaikuttaa myös oman kunnan asioihin syksyn kunnallisvaaleissa. Meistä useimmilla on

kotikunnassa niin paljon muitakin vaikuttamishaluisia, että oman äänen merkitys ei ehkä ole suoraviivainen kuin Kumulan vaaleissa. Mutta siitä huolimatta meillä jokaisella on vastuu myös kunnan asukkaana vaikuttaa asioihin edes niissä puitteissa kuin meille on mahdollista. Kannattaa tutustua Akavan ja Akavan Erityisalo-

jen vaalivoitteilisiin ja miettiä, mitkä niistä olisivat sellaisia asioita, joita toivoisit tulevan kunnanvaltuuston painottavan ratkaisuisaan. Käy jo vaalikeskustelujen aikana kyselemässä eri puolueiden tai oman ehdokassuosikkisi näkemyksiä näistä asioista.

Aktiivista äänestyskykyä!

Maarit Helén
Päätoimittaja

Maarit

"Vaikuta
tulevaisuuteen
– ole mukana
tekemässä sitä!"

Kumina

Kuntien asiantuntijat
Kumula ry:n jäsenlehti
kumina@kumula.fi

Julkaisija:

Kuntien asiantuntijat -
Kommunala specialister -
Kumula ry,
Maistraatinportti 4 A, 00240
Helsinki, kumula@kumula.fi

Toiminnanjohtaja:

Jussi Näri,
puh. 0201 235 384 ja
0400 816 284,
jussi.nari@kumula.fi

Järjestösihteeri:

Jaana Kivilahti,
puh. 0201 235 385 ja
040 1599 397,
jaana.kivilahti@kumula.fi

Päätoimittaja:

Maarit Helén,
puh. 040 749 2299,
maarit.helen@kumula.fi

Toimituskunta:

Maarit Helén, Jaana Kivilahti,
Jussi Näri, Ulla Pötsönen,
Tarja Vuorinne, Tuija Heikkilä
Toimittaja ja ilmoitusmyynti:
Tuija Heikkilä,
puh. 050 430 5792,
tekspertti@tekspertti.fi

Svensk resumén käännös:

Solveig Stormbom
Ulkoasu: Marja Muhonen
Paino: Forssa Print 2012
Painos: 2 900 kpl
ISSN 1796-3605
7. vuosikerta.
Neljä numeroa vuodessa.
www.kumula.fi

Kansikuva: Marja Muhonen

441 428
PAINOTUOTE

Vaikuta tulevaisuuteesi!

Vaatikaamme ehdokkailta selkeitä kannanottoja kannaltamme tärkeisiin kysymyksiin!

Viime vuosina ammattijärjestöt ovat halunneet nostaa profiiliaan ja osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun – ainakin vaalien alla ja hallitusta muodostettaessa. Nykyisin jokaisen vakavasti itsensä ottavan järjestön on laadittava omat kuntavaalivoitteesensa ja eduskuntavaaliohjelmansa tai julkaistava omat tavoitteesensa, joiden tulisi päätyä hallitusohjelmaan. Rehellisesti minusta voi kuitenkin kysyä, onko tämä tarpeen? **Teksti Maarit Helén**

Tietysti on hyvä, että järjestöt pyrkivät vaikuttamaan monin eri tavoin yhteiskunnalliseen kehitykseen ja osallistumaan keskusteluun. Mutta jos vaikuttaminen jää tavoitteiden asettamiseen ja julkistamiseen omassa piirissä, on tehty työ minusta turhaa. Järjestöillä pitäisi olla enemmän intoa ja tahtoa aidosti nostaa ajatuksensa ja hankkeensa esiin ja haastaa niin ehdokkaita kuin puolueitakin ottamaan kantaa esitettyihin kysymyksiin ja ideoihin.

Akava on julkaissut omat kuntavaalivoitteesensa ja keinonsa niiden saavuttamiseksi. Akavan Erityisalojen kautta myös Kumula on päässyt vaikuttamaan sekä niihin että myös Akavan Erityisalojen kuntavaaliteemoihin, jotka ovat vielä tätä kirjoitettaessa työn alla. Seuraavassa joihtakin poimintoja Akavan tavoitteista, joihin voi tarkemmin tutustua osoitteessa www.akava.fi/kuntavaalit.

Pääosin Akavan tavoitteet ja niiden perustelut ovat normaalia järjestöpoliittista sanahelinää, johon helposti hukkuu asian ydin. Minusta tavoitepaperin tärkein lause on sen alaotsikko: *Vaikuta tulevaisuuteen: mene rohkeasti mukaan tekemään sitä!* Toivoisin kehoituksen olevan kirkkaana meidän jokaisen mielessä vaalien alla. Menkäämme ja osallistukaamme aktiivisesti erilaisiin vaalitulaisuuksiin ja vaatikaamme ehdokkailta selkeitä kannanottoja kannaltamme tärkeisiin kysymyksiin. Tietysti vielä parempi on, mitä useampi meistä on valmis asettumaan itse ehdokkaaksi vaaleihin.

Akavan tavoitteet

1. Kuntien taloutta vahvistettava ja palvelutuotantoa tehostettava

Terve talous turvaa kuntien palvelut tulevaisuudessa. Laadukkaammat palvelut edellyttävät vahvoja peruskuntia, joissa on osaava ja palvelutarpeeseen nähden riittävä henkilöstö.

2. Kunnissa huolehdyttävä työnteon ja

yrittämisen edellytyksistä

Kuntien on tuettava työnteon edellytyksiä mahdollistamalla kohtuuhintainen asuminen, kilpailukykyinen ja toimiva joukkoliikenne sekä lasten tarpeisiin vastaava päivähoito.

3. Opetuksen ja koulutuksen laatua kehitettävä

Laadukkaat kasvatus- ja koulutuspalvelut on asetettava etusijalle kunnissa taloudellisesti niukkoinakin aikoina, sillä niiden varaan rakentuu koko tulevaisuutemme. Laadukkaan koulutuksen saatavuus on turvattava joka puolella Suomea.

4. Sosiaali- ja terveyspalvelut turvattava kaikille taloudellisesti kestävällä tavalla

Sosiaali- ja terveyspalvelut on järjestettävä tuloksellisesti ja taloudellisesti kestävällä tavalla, jotta jokainen suomalainen saa parasta mahdollista hoitoa. Henkilöstön osaamista ei saa vaarantaa kelpoisuusehtoja heikentämällä.

5. Kulttuuri ja liikunta elinvoiman lähteenä

Kirjastot, museot, kulttuuri- ja taidelaitokset, taiteen perusopetus sekä kansalais- ja työväenopistot ovat henkiselle pääomalle keskeisiä palveluita. Liikunta- ja terveyden edistämiseksi. Nuorisotyö on nähtävä osana sosiaalisten ongelmien ennaltaehkäisyä.

6. Henkilöstö mukaan muutoksen suunnitteluun ja toteutukseen

Kuntien henkilöstöllä on oltava mahdollisuus osallistua oman työnsä kehittämiseen, vain siten työn tekemistä voidaan järkeistää kestävällä tavalla. Koko henkilöstö on otettava mukaan muutosten suunnitteluun ja toteutukseen. Johtamisen on oltava ammattitaitoista ja ihmimillistä. Siihen käytettävä aika, resurssit ja mahdollisuudet on turvattava. Kuntien on oltava hyvämaineisia, vastuullisia ja houkuttelevia työnantajia.

7. Metropolialueen oltava kansainvälisesti kilpailukykyisempi

Metropolialueen suotuisa kehitys on kes-

keistä koko Suomen kilpailukykyllä ja hyvinvoinnilla.

8. Kunnanvaltuustojen roolia päätöksenteossa vahvistettava

Vastuun ja vallan tulee olla demokraattisesti valituilla valtuustoilla. Kuntakoon kasvaessa voidaan lakkauttaa epätarkoituksenmukaisia kuntayhtymiä ja palauttaa tehtävät takaisin peruskuntiin kunnallisen demokratian piiriin. Yksittäisen kuntalaisen äänen ja mielipiteen on päättävä esiin suuressakin kunnassa.

Keinot

Työnteko takaa terveen kuntatalouden – Terve kuntatalous takaa palvelut

Enemmän työtä

- Työllisyysastetta on nostettava. Työtekevien ja työnteon määrää on lisättävä
- Työuria tulee pidentää alusta, keskeltä ja lopusta
- Työn tekemisen tulee kannattaa taloudellisesti kaikissa elämäntilanteissa

Lisää tuloksellisuutta kuntiin

- Työn tuloksellisuutta on pystyttävä parantamaan kaikilla toimialueilla vaikuttavuuden, laadun, prosessien sujumuuden ja henkilöstön aikaansaannoskyvyn näkökulmista
- Tuloksellisuutta parannetaan johtamista, esimiestyötä ja työelämän laatutekijöitä kehittämällä
- Tuloksellisuutta pystytään parantamaan kun asiat tehdään suunnitellummin ja henkilöstö pääsee kehittämään omaa työtään
- Tuloksellisuuden kasvun tulee näkyä kunnan työntekijöiden palkkatasossa ja palkitsemisessa. Palkkauksessa pitää näkyä työn vaatavuus, vaadittu koulutus ja osaaminen

Taitavaa talouden pitoa ja suurempia kuntia

- On määriteltävä tarkoin, mitkä palvelut ovat aidosti lähipalveluita ja mitkä palvelut on tarkoituksenmukaista keskittää
- Kuntien tehtävät, tulot ja menot on saatava tasapainoon. ●

Mitä on
hyvä hallinto?

Millaisten eettisten
ongelmien eteen
kunnan virkamiehet
ja esimiehet työs-
sään joutuvat?

Millainen on
virkamiehen
ja luottamus-
henkilön
suhde?

Asiaa tutkinut
Olli-Pekka Viinamäki
kertoi Kuminalle
näkemystään.

TT, yliopistonlehtori **Olli-Pekka Viinamäki** työskentelee Vaasan yliopistossa tutkimusalueinaan Euroopan unionin hallinto, arviointi ja vertailumetodit sekä julkisen toiminnan etiikka ja arvot.

Mitä on hyvä hallinto, Olli-Pekka Viinamäki?

Sitä, että noudatetaan lakia ja toimitaan hyvien tapojen mukaan. Se on osa maamme pitkää ja pohjaltaan tervettä virkamiestyön historiaa ja perinnettä. Koko ajan tulee kuitenkin lisää haasteita, miten hyvää hallintoa saadaan ylläpidettyä.

Tärkeä osa hyvää hallintoa on luottamuksen ylläpito. Luottamusta joko on tai ei ole, välimaastossa ei ole mitään. Jos sitä ei ole, menee koko toiminnalta pohja.

Lainsäädäntö antaa puitteet, miten päätöksiä tehdään ja virkamiesten harkintavaltaa on lisätty. Niinpä yksittäiset virkamiehet joutuvat nykyään tekemään koviakin päätöksiä. Esimerkiksi kilpailutus tahtoo nakertaa hyvää hallintoa ja luo kuntien virkamiehille haasteellisia tilanteita. Isoissa kilpailutuksissa on onnistuttava perustelemaan, miksi joku on valittu ja toisia ei tai millä perusteella on kaavoituksessa jaettu tontteja. Vaikeita tilanteita voi syntyä, jos kuntaan pitäisi houkutella teollisuutta tonteilla, mutta ei saa suosia ketään. Tässä tullaan läpinäkyvyyden ja avoimuuden periaatteisiin.

Selviääkö suomalainen virkamies tästä kaikesta kunnialla?

Kovimmat haasteet ovat siinä, millä

Hyvä

– kunnan virkamies

ja millaisilla kriteereillä tehtyjä päätöksiä perustellaan. Päätösten perustelun tulee olla avointa ja läpinäkyvää ja selväsanaista.

Vanhempi virkamiessukupolvi ei ole tottunut kattavaan perusteluun, mutta meillä on ollut nyt 10–20 vuotta hyvää treeniä julkisiin hankintoihin. Kunnallista kilpailutusta tekemään on muodostunut osaava virkamiesporukka.

Myös kunnissa on eroja: mitä isompi kunta, sitä paremmin homma hoituu, sillä pienissä kunnissa isot hankinnat ovat satunnaisia eikä osaamista ole kertynyt. Monissa kunnissa hankinnat on keskitetty erillisiin yksiköihin ja sitä kautta syntyy osaamis-pääomaa ja voidaan välttää vaikeita hallintotilanteita.

Mitä on hyvässä hallinnossa tärkeä eettinen johtaminen?

Pitkälti sitä, että tullaan arvoihin ja periaatteisiin: miten erilaiset yksilön tai organisaation arvot ohjaavat toimintaa ja minkä periaatteiden puitteissa harkintavaltaa ja johtamistyötä harjoitetaan tai miten eettiset arvot ja periaatteet istuvat talousjohtamiseen, jossa pelataan numeroiden kanssa.

Kysymys on myös siitä keiden arvoista puhutaan. Jos ajatellaan kuntaa, arvoja on kolmella tasolla: on tärkeinä pidetyt yhteiskunnalliset ja poliittiset arvot kuten tasa-arvo, oikeudenmukaisuus ja toisista huolehtiminen, toiseksi on kunnan virkamieskoneiston arvot, ne millä periaatteilla palveluita järjestetään kuten laatu, yhteistyö, hyvä hoito, ja kolmanneksi on yksilötason, kuten kunnanjohtajan ja virkamiesten arvot.

Tilanne on hyvä, jos nämä kolme tasoa ovat suurin piirtein yhtenevät. Sen sijaan tilanteissa, joissa jotkut arvoista sotivat keskenään syntyy arvovirtiriitoja. Virkamiehellä on paineita ja syntyy vaikeita tilanteita, kun pitäisi olla asiakasorientoitunut, tehokas ja tasa-arvoinen ja samanaikaisesti kaikkien tulee päästä palvelun piiriin.

Yhdessä **Ari Salmisen** ja **Lauri Heiskanen** kanssa Viinamäki on ollut tekemässä *Etiikkabarometriä kuntien eettisestä tilasta ja kehittämistarpeista*. Loka–marraskuussa 2011 yhteistyössä Kuntaliiton kanssa toteutetussa Vaasan yliopiston tutkimuksessa kyseltiin kunnanjohtajien näkemystään. Kysely suunnattiin 60 suurimpaan kuntaan, ja vastaukset saatiin 31 kunnanjohtajalta.

Tutkimuksessa kartoitettiin eettisten ongelmien tunnistamista, eettisiä arvoja, vastuutahoja, eettisyyden ja tehokkuuden suhdetta, eettisiä erityisongelmia ja eettisen hallinnon kehittämistä. Julkisen johtamisen etiikan tutkimusryhmän painopistealueet ovat eettiset periaatteet, arvot ja toimintatavat, esimiestyön ja päätöksenteon eettiset valintatilanteet sekä korruption ja hyvän hallintotavan haasteiden tunnistaminen ja ratkaisut.

Olli-Pekka Viinamäki luennoi 12. syyskuuta Kuntamarkkinoilla aiheesta *Hallinnon etiikka? Hyvä hallinto laadukkaiden palvelujen takeena*.

hallinto

eettisten pohdintojen pyörityksessä

Teksti Tuija Heikkilä

Millaisia eettisiä valintatilanteita kuntien päätöksen teossa esimiehille syntyy?

Klassinen tilanne on, että rahat ovat vähissä ja toiminnan tehostamiseen kauheat paineet. Valtuusto huutaa laatua, mutta laatu kulkee rahan kanssa käsi kädessä, vähällä rahalla saa harvoin hyvää. Monessa kunnassa korostetaan asiakaslähtöisyyttä ja laatua, mutta samanaikaisesti supistetaan määrärahoja. Onko se laatua, jos kuntalainen joutuu ajamaan sata kilometriä naapurikuntaan, kun terveyskeskuksessa on kesällä lappu luukulla? Tämä on kova tilanne esimiehelle.

Koko ajan korostetaan huippuasiantuntijoiden merkitystä, mutta miten saat pidettyä heidät kunnassa töissä, jos rahalla ei pysty motivoimaan eikä esimiehellä ole keinoja? Kuntaliitoksissa viiden vuoden siirtymäaika vähentää liikkuvia palikoita: ei voi rekrytoida uutta väkeä ja vanhasa ei pääse eroon. Ja kun kuntaliitokset ovat usein ketjuja, siirtymäaika jatkuu ja jatkuu. Se ei voi olla esimiehelle normaali tilanne.

Onko suomalaisissa kunnissa korruptiota?

Korruption pehmeitä muotoja löytyy varmasti, tarpeeksi kun kaivetaan, niin aina löytyy. Hyvä veli -verkostot ja sukulaisten suosinta ovat kaksi tyypillistä muotoa, mutta toisaalta näyttäisi siltä, että niillä ei ole kovin vahvaa merkitystä. Petokset ja kavallukset ovat yksittäisiä tapauksia.

Nuoremmat virkamiehet ovat tottuneet pelaamaan vanhempia enemmän liikeyritysten kanssa. Muutos on tapahtunut suhteellisen nopeasti, viimeisen kymmenen vuoden aikana. Perinteisesti vallinnut jako virkamiehet versus liike-elämä on sekoittunut monella tapaa. Veikkaan, että uudelle kolmi- ja nelikymppisten virkamiesten sukupolvelle liike-elämä on yhdenvertainen kumppani, jonka kanssa yhteistyö helpottaa omaa työtä ja on edellytys hyvin hoidetulle työlle. Konstit ovat läheiset ja niin niiden pitää-

kin olla. Se kuitenkin antaa enemmän mahdollisuuksia korruptioon. Kun ollaan kavereita, tullaan siihen, mihin yksilö, yksittäinen virkamies, vetää rajan. Linjanveto oli helpompaa aiemmin, kun suhde oli vieraampi. Tässä palataan takaisin haastattelun alkuun: läpinäkyvyydellä ja päätösten perustelulla turvataan hyvä hallinto.

Saitte etiikkabarometrinne kyselyyn yllättäviä vastauksia.

Kun kysimme eettisistä ongelmista, yli puolet vastasi että on, on ongelmia. Se oli yllättävintä mutta rehellisen tuntuinen vastaus. Tulemme jatkamaan seuraavina vuosina tutkimusta, jotta saamme tilannekuvan pidemmältä aikaväliltä siitä, mihin tarvitaan koulutusta ja kehittämistyötä.

Mistä kertoo, että ongelmia on niin paljon?

Virkamiehistön harkintavalta on laajentunut ja kasvanut ja etukäteisohjaus vähentynyt. Toisaalta saa ja toisaalta joutuu valitsemaan useammasta vaihtoehdosta ja kantaa siitä vastuun. Toisaalta kunnallisiinkin työyhteisöihin liittyvät työpaikkakiusaaminen ja henkilökohtaiset palkitsemiskeinot lisäävät tärinää työyhteisön sisällä. Eettisen johtamiseen liittyy läheisesti se, onko työkaverien kohtelu reilua ja millä periaatteilla työyhteisöä vedetään eteenpäin.

Miten eettisyyttä voi kehittää?

Minua lähellä oleva tapa on arvot. Haluan uskoa siihen, että jos työyhteisössä pystyttäisiin sopimaan kahdesta viiteen arvoa tai periaatetta, joiden mukaan toimitaan, sillä on tietty ohjaava vaikutus. Olemme tilanteessa, jossa talousfaktat ovat aina vajavaiset. Jos asiakas on aina ykkönen, se ohjaa harkintaa ja palvelun kehittämistä. Periaate antaa perustelun, mihin vedota.

Miten toimii yhtälö virkamies versus poliitikko?

Kummankin pitäisi kantaa oma roolinsa. Kun lähdetään uuteen vuoteen,

olisi hyvä pitää yhdessä – ei laivaseminaaria, niistä on katastrofaaliset tulokset – mutta säännöllisesti keskusteluja kummankin roolista ja vastuusta ja mitä kumpikin toiselta osapuolelta odottaa. Virkamiehet sanovat, ettei heillä ole mitään vastuuta, ja poliitikot sanovat, etteivät virkamiehet kannata sitä. Uskon, että keskustelulla saataisiin hyvä-paha -asetelma murrettua. Muuten osapuolet syyttelevät toisiaan, eikä tapahdu mitään järkevää.

Pitkän kehityksen tulos on, että valtuustoon tuodaan nykyisin isoja konttasummia päätettäväksi, jotta hallinto olisi kevyempää ja virkamiehistö pystyisi tekemään vapaammin päätöksiä. Kääntöpuolena on, että valtuuston rooli jää konttasummien hyväksymiseksi. Tämä on johtanut siihen, että kontrolli on siirtynyt jälkikäteiseksi, ja sille on tehty huikeat systeemit ja kulujen seurantaan mittarit. Mutta onko valtuustolla taitoa kysyä, mistä menot kasvavat ja onko rahat käytetty tarkoitukseensa ja kuka on käyttänyt?

Millainen on suomalaisen kunnan työntekijän tulevaisuus?

Sanoisin, että epätoivoon ei kannata vaipua. Monesta tuutista syydetään heikkoja talouslukuja, painetta tehostaa, supistaa ja tehdä sitä ja tätä, eivätkä kuntien näkymät ole lohdulliset. Mutta ei Suomesta kunnat tule loppumaan, se on varmaa. Sitä tuskin ollaan murtamassa, että kunta on se, joka tuottaa kuntalaiselle ne lähimmät palvelut. Ydinkysymys on se, miten kunnassa saadaan pidettyä yllä hyvä tekemisen meininki. Näkisin mieluusti, että kunnissa olisi tilaa profilointiin ja tehtäisiin rohkeampia vetoja sen suhteen, mihin palveluihin panostetaan ja mitkä jätetään vähemmälle liekillä. Panostettaisiin siihen, missä juuri tämä kunta on hyvä ja tehtäisiin irtiottoja tasapaksusta. ●

Kunnan työntekijä varpaillaan

Hallintolain 2. lukuun kootut hyvän hallinnon perussäännökset asettavat viranomaisten toiminnan laadulliset vähimmäisvaatimukset. Perussäännöksiä ovat palveluperiaate, neuvontavelvollisuus, hyvän kielenkäytön vaatimus, viranomaisten yhteistyövelvoite ja viranomaisen harkintaa ohjaavat hallinnon oikeusperiaatteet. Harkintavaltaa rajoittavat yhdenvertaisuusperiaate, tarkoitussidonnaisuuden periaate, objektiviteettiperiaate, suhteellisuusperiaate ja luottamuksensuojaperiaate.

Objektiviteettiperiaate edellyttää viranomaiselta puolueetonta toimintaa. Sen takaamiseksi on sekä Kuntaliitossa että useissa kunnissa laadittu esteellisyyssäännöksiä.

Monta tapaa olla esteellinen

Kuntalain mukaan kunnan valtuutettu on esteellinen käsittelemään valtuustossa asiaa, joka koskee henkilökohtaisesti häntä tai hänen hallintolaisissa tarkoitettua läheistään.

Mutta kunnan muutkin luottamushenkilöt kuin valtuutetut voivat olla jäävejiä. Tällöin saattaa tulla kyseeseen joku seuraavista:

- osallisuus- eli asianosaisjäävi
- edustusjäävi
- intressijäävi
- palvelussuhde- ja toimeksiantojäävi
- yhteisöjäävi ja yhteisöjäävin poikkeus
- ohjaus- ja valvontajäävi
- tai puolueettomuuden vaarantuminen muusta erityisestä syystä (yleislausekejäävi)

Myös kunnan virkamiehen ja työntekijän on hyvä tuntee jääviyssäännökset. Saattaahan hän esittelijänä ja sihteerinä joutua tilanteeseen, jossa niitä tarvitaan.

Mikä on vieraanvaraisuutta, verkostoitumista ja yhteistyön syventämistä? Mikä on vilpittömän lahjan, mikä sala-kavalaa lahjontaa, mikä härski rikos, mikä ajattelemattomuutta tai tyhmyyttä? Lait ja säädökset antavat kuntien virkamiehille ja työntekijöille neuvoja, mutta monesti ero sallitun ja kielletyn välillä on veteen piirretty viiva.

Teksti Tuija Heikkilä

Suomessa korruptio ei ole hyväksyttävää

Transparency International on johtava kansainvälinen lahjonnanvastainen järjestö. Sen mittauksissa Suomi kuuluu maailman vähiten korruptoituneimpien maiden parhaimmista: vähiten korruptoitunut oli viime vuonna Uusi-Seelanti luvulla 9.5. Toisella sijalla on Tanska ja kolmannella Suomi, kummallakin indeksilukuna 9.4.

Suomi on hyväksynyt Euroopan neuvoston lahjontaa koskevan rikosoikeudellisen yleissopimuksen. Ensimmäinen kansainvälinen korruptionvastainen yleissopimus, johon Suomi liittyi, oli 1999 voimaan tullut OECD:n kansainvälisissä liikesuhteissa tapahtuvan ulkomaisiin virkamiehiin kohdistuvan lahjonnan torjuntaa koskeva yleissopimus. YK:n korruption vastaisen yleissopimuksen hyväksyminen on meillä valmisteilla.

Luottamushenkilöiden lahjusten ottamiskieltoon on otettu kantaa myös kansainvälisellä tasolla. Euroopan neuvoston Kunta- ja aluehallintokongressi (CLRAE) hyväksyi 1999 eettisen suosituksen *Euroopan paikallis- ja aluehallinnon luottamushenkilöiden tapasäännöstö*.

Mikä sopii, mikä ei?

Rikoslain 40. luvun virkarikossäännökset koskevat niin viranhaltijaa ja julkisyhteisön työntekijää kuin luottamushenkilöä. Kun kunnan ulkopuolinen taho tarjoaa taloudellista etua, määrittää edun hyväksyttävyyden viranhaltijan, työntekijän tai luottamushenkilön asemaa koskevat säädökset ja rikoslain rangaistussäännökset.

Hyväksyttävän lahjan laatua tai arvoa ei yleensä ole määritelty. Onko kuppi kahvia ja viineri lahja vai peräti lahjus? Muuttuuko tilanne, jos kahvia siivitetään lasillisella konjakkia? Ja onko sillä

merkitystä, onko konjakkia halpaa tai kallista?

Kohtuuhintaista työlounasta pidetään useimmiten sallittuna, mutta tilanne ei ole ihan näin yksinkertainen. Mikä on kohtuuhinta? Vaatimattomastakin lounaasta on ehkä syytä kieltäytyä, jos samanaikaisesti on meneillään vaikkapa hankintakilpailutus, johon eineen tarjoaja osallistuu.

Virka- ja työmatkojen maksamista kunnan puolesta ei yleensä sallita, eikä ulkopuolisen piikkiin kannata lähteä vapaa-ajallakaan työtä liippaaville reissuille. Lahjojen ja etuisuuksien vastaanottoa ei katsota hyvällä.

Kannattaa turvata selustansa

Kuntaliiton mukaan lahjan ja muun etuuden hyväksyttävyyttä tapauskohtaisesti arvioitaessa on keskeistä, että menettelyä pidetään asianmukaisena sekä säännösten ja määräysten mukaisena.

Kuntaliitto painottaa, että jos ottaa lahjan tai taloudellisen etuuden vastaan, on se tehtävä avoimesti. Lahjan antajaa kohtaan ei saa syntyä kiitollisuuden velkaa tai tilannetta, joka vaikuttaa kunnan virkamiehen, työntekijän tai luottamushenkilön puolueettomuuteen tai riippumattomuuteen.

Kuntien omia säännöksiä kannattaa lukea ja seurata, ja sisäinen tarkastus neuvoo. ●

Katso lisää:

www.kunnat.net
www.kunnat.net/fi/Kuntaliitto/yleiskirjeet-lausunnot/yleiskirjeet/2005/Sivut/Nakokohtia-ulkopuolisten-tahojen-kunnan-henkilostolle-ja-luottamushenkilöille-kustantamista-matkoista.aspx

Ritva Asula-Myllynen on kunnallistaloutta, johtamista ja aluetiedettä lukenut hallintotieteiden maisteri. Hän työskentelee kahdeksan kunnan omistaman Tampereen kaupunkiseutu -kuntayhtymän palveluksessa seutukoordinaattorina. Rit-

valla on työkokemusta myös Tampereen kaupungin konsernihallinnon tutkimus- ja kehityksen johtajana ja projektipäällikkönä.

Viime kunnallisvaalit 2008 olivat hänelle ensimmäiset.

– Se oli harjoittelukierros. Vaikka en päässyt läpi, verkostoiduin, Ritva Asula-Myllynen kiittelee kokemusta.

Vuodesta 2009 alkaenella valtuustokaudella hän on ollut Pirkanmaan koulutus konserni -kuntayhtymän hallituksen varapuheenjohtaja ja Tampereen Logistiikka -liiketoiminnan johtokunnan jäsen. Hän toimii myös puolueensa eri elimissä, valtakunnallisellakin tasolla.

Nyt Ritva on asettunut uudelleen kunnallisvaaliehdokkaaksi.

– Tahtoni on päästä Tampereen päättäjäksi. Sanotaan, että asiantuntija on tylsä poliitikko, mutta ei

tietotaidosta poliitikolle haittaakaan ole.

Mikäli tulisi valituksi, ei Ritva usko kehkeytyvän ristiriitatilannetta siinä, että hän olisi sekä kunnan työntekijä että luottamushenkilö.

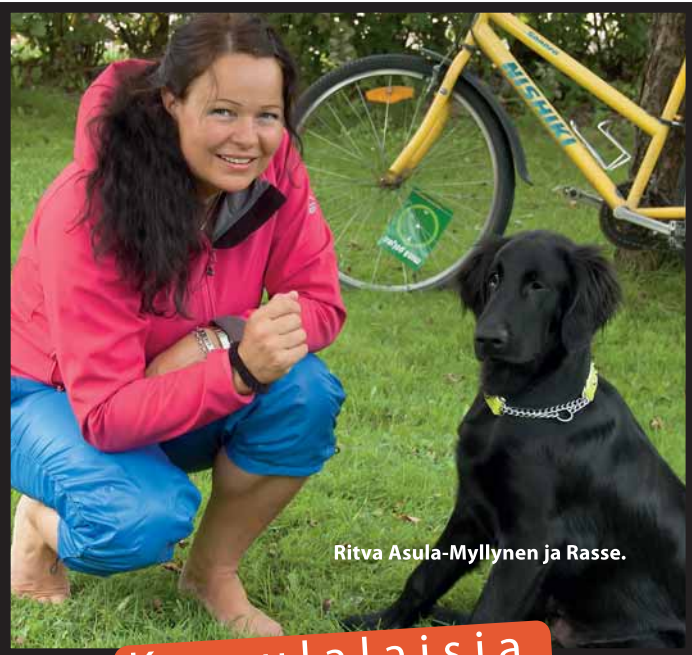
– En ole johtava viranhaltija vaan asiantuntija. Yleisesti ottaen vastaavissa tilanteissa saattaa ilmetä yksittäisiä eturistiriitoja, mikäli valtuutettu työskentelee yksityisellä toimialalla, josta kuntaan hankitaan palveluita. Jokaisen sydämensä on tiedostaa jääviysasiat ja tuoda ne esiin.

Ritvan mielestä kunnan työntekijöiden tulee saada asettua ehdolle kuntansa luottamustoimiin.

– Julkisuudessa henki on kuitenkin aika kriittinen.

Kotikuntansa palkkalistoilla olevat kunnan asukkaat elävät ja käyttävät palveluja aivan samoin kuin muutkin kunnan asukkaat.

– Valtuustoon tarvitaan kirjo erilaisia näkemyksiä elämän joka alalta. Kunnan työntekijöillä on etuna, että jokainen heistä tuntee koneiston ja tietää, miten kunnallinen päätöksenteko hoituu, hän muistuttaa. ●

Ritva Asula-Myllynen ja Rasse.

Kumulalaisia

Teksti Tuija Heikkilä

Päättäjänä ja kunnalla töissä

Kaksi kumulalaista, tamperealaiset **Ritva Asula-Myllynen** ja **Sanna Marin** ovat ehdolla kunnallisvaaleissa. Kumina kysyi, sopivatko kunnan työntekijät heidän mielestään omien kuntiensä luottamushenkilöiksi.

Sanna Marin opiskelee Tampereen yliopistossa pääaineena kunta- ja aluejohtaminen, sivuaineina hallinto- ja oikeustieteitä. Opintopisteet hallintotieteiden kandintutkintoon ovat kasassa, ja syksyllä Sanna alkaa kirjoittaa graduaan.

Sanna on jo useita vuosia ollut aktiivinen opiskelija- ja puoluepolitiikassa, myös kansallisella tasolla. Myös hän oli 2008 ensi kerran kuntavaaliehdokkaana Tampereella. Tuolloin heltisi varasija kaupunginvaltuustossa. Kaudella 2009–2012 Sanna on toiminut kaupungin hallituksen varajäsenenä ja sen henkilöstöjaoston jäsenenä sekä edustajana toisen asteen koulutuksen johtokunnassa. Viime vuonna hän oli ehdolla eduskuntavaaleissa.

– Kaikkihan on kiinni äänestäjistä, mutta mielelläni pärjäisin politiikassa. Opiskelualani urana minua kiinnostaisi kaupunkisuunnitteluun ja -kehittämiseen liittyvä asiantuntijatyö, Sanna Marin pohtii tulevaisuudesta.

Hän ei näe ristiriitaa siinä, että kunnan työntekijä on myös kunnan asioista päättävä luottamushenkilö.

– Ehdottomasti kunnan työntekijä saa ja hänen pitääkin olla ehdolla luottamushenkilötehtäviin. Näen siinä enemmän etua kuin haittaa. Lainsäädännössä on tarkat määräykset eturistiriidoista, ja minusta muut jääviysasiat pitää kertoa äänestäjille avoimesti etukäteen.

Sanna uskoo, että kuntien valtuustojen ikärakenne on muuttumassa.

– Vähänhän nuoria valtuustoissa toistaiseksi istuu, mutta se johtuu myös äänestysprosentista. Näin näkökulma kunnan kehittämiseen ja politiikkaan vinoutuu väkisinkin. Valtuustoihin tarvitaan tasaisesti jokaista ikäluokkaa, jotta kuntalaisten näkökulmat saadaan päätöksenteossa kuuluviin.

Kenen puolella valtuutetun tulisi päätöstilanteessa olla, kuntalaisen vai kunnan työntekijän?

– Riippuu asiasta. Kunnan pitää olla aina myös hyvä työnantaja, mutta valtuutetun ensisijainen tehtävä on edistää kuntalaisten hyvinvointia ja pitää huolta, että kunta toimii hyvin – ja sen osana on hyvä työnantaja. Tilanne ei ole joko tai vaan valtuutettujen tulee punnita monia eri puolia. Asiantuntemus on yhtä lailla työntekijöillä kuin luottamushenkilöillä, mutta moraalinen oikeutus tulee demokratian kautta äänestäjiltä vaaleissa käydyssä keskustelun perusteella. ●

Sanna Marin

DIKin puheenjohtaja Karin Linder (vas.) sekä Sacon tutkijat Håkan Regné ja Lena Granqvist tapasivat AE:n Kunnan neuvottelukunnan väkeä.

Palkkamallia Ruotsista

Akavan Erityisalojen Kunnan neuvottelukunta huomasi, että työntekijän oma aktiivisuus ja omat ratkaisut vaikuttavat Ruotsissa palkkaan erittäin huomattavasti. Jäsenet kuitenkin tarvitsevat järjestönsä tukea neuvotteluissa. Pitäisikö meilläkin tarkistaa kantaa paikalliseen sopimiseen, jos se tuottaa näin hyviä tuloksia? **Teksti Maarit Helén**

tä, joista suurimpia oli kirjastonhoitajien liitto. Muutamia vuosia sitten DIKissä tehtiin organisaatiomuutos, jonka myötä jäsenet siirtyivät entisistä omista liitostaan suoraan DIKin henkilöjäseniksi. Tuolloin ainoastaan logopedit säilyttivät vanhan liittonsa, joka on edelleen DIKin jäsenyhdistys.

Vierailullamme DIKin puheenjohtaja **Karin Linder** ja neuvottelupäällikkö **Anna Steen** kertoivat meille tästä järjestön toiminnan täysin muuttaneesta rakennemuutoksesta. Näiden mielenkiintoisten ja hyvin perusteltujen ajatusten jälkeen jäin jälleen

kerran miettimään, miksi emme voisi toteuttaa samaa myös Akavan Erityisaloissa? DIKin edustajilla oli todellakin vain positiivisia kokemuksia tehdystä muutoksesta. He totesivatkin, että rakenneuudistuksensa jälkeen DIK on Ruotsin demokraattisin ammattijärjestö, koska jokainen sen jäsen voi helposti vaikuttaa oman yhdistyksensä toimintaan ja olla siinä mukana.

DIKin edustajat kokivat, että organisaation keveneminen on vaikuttanut positiivisesti myös järjestön mahdollisuuksiin hoitaa jäsentensä edunvalvontaa. Koska Ruotsissa palkoista sovitaan paikallisesti ja henkilökohtaisesti, on paljon jäseniä, jotka tarvitsevat oman järjestönsä tukea neuvotteluissa. Samoin järjestöt tekevät tietysti paljon työtä vaikuttaakseen yleiseen mielipiteeseen osallistumalla aktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun.

Saco = Akava

Vierailun toinen tutustumiskohde oli Saco – Sveriges akademikers centralorganisation, joka siis vastaa meidän Akavaamme. Sacossa jäseniä on noin 630 000, ja se muodostuu 22 itsenäisestä jäsenyhdistyksestä, joista DIK on yksi.

Sacossa saimme upean esityksen Ruotsin palkkapolitiikasta ja ennen kaikkea muutamasta heidän tekemästään palkkukseen liittyvästä tutkimuksesta. Saco on jo 1970-luvulta lähtien herätellyt keskustelua kuukausi- tai vuosipalkkojen sijasta elinajanpalkasta (livslön). Tutkijat **Lena Granqvist**, **Thomas Ljunglöf** ja **Håkan Regné** selvittelivät meille lyhyesti tätä – ainakin minulle täysin uutta – näkökulmaa palkkukseen.

Jos verrataan suoraan lukiosta työhön menevän ja akateemisen tutkinnon suorittaneen elinajan palkkaa, voidaan todeta, että monesti loppututkiminto ei ole taloudellisesti kannattava ratkaisu. Koska yliopisto-opiskelija menettää ensin tietysti palkkatulot opintojensa ajalta ja joutuu ottamaan opintolainaa, joka Ruotsissa tulee korkoineen maksetuksi vasta noin 50-vuotispäivän tienoilla ja jos jopa hän on vielä opiskellut alalle, jossa palkkataso on matala, jäävät hänen elinaikaiset ansionsa jopa pienemmiksi kuin suoraan koulusta työnsä aloittaneella. Tällaisia ”kannattamattomia” ammattialoja ovat muun muassa tietyt opettajatehtävät, kirjastoala ja taidealat eli melko samat ammatit, jotka epäilemättä olisivat listan kärjessä, jos Suomessa tehtäisiin vastaava tutkimus.

Sacossa on myös mietitty keinoja, kuinka näiden tiettyjen ryhmien elinajanpalkkoja voitaisiin korjata, jotta näiden alojen opiskelu myös kannattaisi. Laskennallisesti voidaan todeta, että ko. aloilla tarvittaisiin noin 10–12 prosentin korotus bruttopalkkoihin, jotta vääristymä voitaisiin korjata.

Paikallinen palkkakeskustelu

Koska Ruotsissa ei ole peruspalkkoja, vaan palkat neuvotellaan paikallisesti sekä työpaikka- ja henkilökohtaisesti, on Sacossa tutkittu myös tätä. Saimme kuulla heidän tekemästään selvityksestä, joka koski palkkakeskustelua (lönesamtal) ja sen vaikutuksesta työntekijän palkan kehittymiseen.

Miesten ja naisten palkkaerojen tilan-

Kuvat Peter Rosén, Anna Diebitsch-Antoni

ne on Ruotsissa sama kuin Suomessa. Sacossa ei kuitenkaan sanottu, kuten meillä, että naisen palkkaeuro on 80 senttiä vaan, että naisen uralla palkkahuippu vastaa palkkaa, jota nauttii 47-vuotias mies. Sacon tekemien palkkatutkimusten mukaan erityisesti naiset ovat hyötynneet henkilökohtaisista, esimiehen kanssa käytävistä palkkakeskusteluista, sillä naisten palkka oli noussut vuodesta 2002 vuoteen 2010 keskimäärin 1,9 %. Miesten palkat olivat sen sijaan nousseet vain 0,6 %. Keskimäärin palkat olivat nousseet 1,2 % enemmän niillä, jotka kävivät palkkakeskusteluja kuin niillä, joiden työpaikoilla näitä keskusteluja ei käyty. Myös kunnissa palkkakeskustelut olivat selvästi nostaneet työntekijöiden palkkoja.

Sacon kyselyn mukaan 70 % vastaajista katsoi, että palkkakeskustelu oli vaikuttanut heidän palkkaansa. Palkkakehitykseen oli selvästi myös vaikutusta sillä, oliko esimiehellä oikeus päättää alaistensa palkasta. Kunnissa 72 % esimiehistä saattoi päättää alaistensa palkoista.

Tämä selvitys sai minut puolestaan pohtimaan sitä, että pitäisikö meilläkin tarkistaa kantaa paikalliseen sopimiseen, jos kerran Ruotsissa paikallisella sopimisella onnistutaan saamaan aikaan näin hyvää palkkakehitystä. ●

Jutussa esiteltyjä tutkimusraportteja on saatavissa Sacosta ja niitä voi myös ladata osoitteesta www.saco.se/Forskning-kunskap/Publikationer-fran-Saco/rapporter/ Lue lisää:

- Livslön: välja studier, arvete, familj (red. Lena Granqvist) – SNS Förlag, 2011
- Ljunglöf, Thomas: Lönsamma studier? – Livslönerapport 2011
- Granqvist, Lena & Regné, Håkan: Akademikernas lönesamtal

Sveriges akademikers centralorganisation Saco
www.saco.se
DIK www.dik.se

Outi Melén 19.3.1954–2.6.2012

JUURI KUN edellinen Kumina-lehti ilmestyi, saimme surullisen tiedon pitkäaikaisen aktiivimme ja valtuustomme varajäsenen **Outi Melénin** menehtymisestä nopeasti edenneeseen vakavaan sairauteen.

Outi Melén oli mukana Kumulan toiminnassa liiton perustamisesta lähtien. Hän toimi valtuutettuna vuosina 1994–1996 ja 2001–2008 sekä valtuuston varajäsenenä vuosina 1997–2000 ja 2009–2012. Monille Outi tuli tutuksi toimiessaan luottamusmiehenä Helsingin kaupungin kirjastonjohtajana, jossa hän teki pitkän uran kirjastonjohtajana ja pääkirjaston aikuistenosaston osastonjohtajana. Viimeiset työvuotensa Outi toimi palvelupäällikkönä Espoon kaupungin kirjastossa.

Vuosien saatossa Outista tuli monelle meistä kumulalaisista hyvä ja läheinen ystävä. Hänen puoleensa saattoi aina kääntyä, olipa sitten kyse hänen ammattiinsa ja työhönsä liittyvistä asioista tai järjestötoiminnasta. Outin ajatuksista tai neuvoista sai usein apua.

Outi ei kuitenkaan halunnut tuoda itseään tai osaamistaan esille, vaan antoi mieluummin muiden olla äänessä tai seistä eturivissä. Hän jaksoi aina olla kiinnostunut muiden kuulumisista ja siitä, mitä muiden elämässä kulloinkin oli meneillään. Ystävänä hän oli lojaali ja empaattinen, aina valmiina kuuntelemaan ja keskustelemaan.

Leimaa-antava luonteenpiirre Outissa oli huumori. Muistamme monet iloiset, nauruntäytteiset hetket, jolloin Outin kanssa nauroimme elämän pienille sattumuksille tai ilmiöille. Hän osasi myös hersyvästi nauraa itselleen ja omille kummelluksilleen. Outin kanssa oli aina hauskaa.

Outi oli vannoutunut kissaihminen ja niinpä sekä hänen kotinsa että työhuoneensa tursui erilaisia kissaesineitä ja -kortteja ja -kuvia. Oikeita kissoja hänellä oli vuosien saatossa useita, ja hän puhui niistä samalla lämmöllä kuin läheisistä ystävistä ikään.

On vieläkin vaikea uskoa, että Outi ei enää koskaan tule valtuuston kokouksissa iloisesti hymyillen tervehtimään ja kysymään: "Mitä sinulle kuuluu?". Ja yhtä vaikea on uskoa, ettei hänen kanssaan enää koskaan istuta iltaa ja pohdita elämän pieniä ja suurempiäkin kysymyksiä pilke silmäkulmassa. Outin kuolema jätti riveihimme aukon, jota on mahdoton täyttää.

Kuminan numerossa 1/2009 liiton kaikilta valtuutetuilta kysyttiin heidän tavoitteitaan tulevalle valtuustokaudelle. Tuolloin Outi kirjoitti, että hän haluaisi nähdä kirjastoalan palkkojen nousun ennen eläkeikänsä. Outilta tämä jäi valitettavasti näkemättä, mutta jääköön se hänen testamenttinaan meidän muiden tehtäväksi. ●

Solveig Stormbom
Maarit Helén

Se on taas syksy

SYKSYN tullen moni meistä aktivoituu aloittamaan uusia harrastuksia ja ajanviettopoja. Hyväksi havaittuja ovat muun muassa luottamustoimi Kumulan valtuustossa, pyhä lupaus lisätä liikuntaa tai vähimmillään harrastekirjojen selaaminen sohvalla.

Englanninkielinen *Finnish Design Yearbook 2012–13* esittelee kuvin ja lyhyin artikkelein tuoreinta kotimaista muotoilua. Kirjan otsikoiden fontit on laadittu yhteistyössä siten, että otsikoiden kirjaimet ovat eri designereiden suunnittelemia. Lopputulos on kiinnostavan kotitekoisen näköinen, vaikka varmasti tarkoin harkittu. Fontit löytyvät myös kirjan mukana tulevasta liitteestä. Teos valottaa tuotemuotoilun, vaatesuunnittelun, arkkitehtuurin ja graafisen suunnittelun trendejä ja tuotoksia.

Jos muotoilun vuosikirja tuntuu liian paksulta ja paneutumista vaativalta, on Helsinki World Design Capital-juhlavuoden kunniaksi laadittu myös kevyempää arkkitehtuuria ja muotoilua käsittelevää kirjallisuutta.

Salla Savolainen kuvittaa **Karo Hämäläisen** tekstit kuvakirjassa *Hurraa Helsinki! – Ikioma kaupunki*. Kirjassa vieteään kesäistä päivää Helsingissä, ja samalla tutustutaan kuin vaivihkaa kotimaisen muotoilun ja arkkitehtuurin klassikoihin ja tavataan piristäviä uusia tuttavuuksia. Kirjaa voi käyttää vaikka matkaoppaana maamme pääkaupunkiin, ja englanninkielinen versio *Hooray for Helsinki! Our Very Own City* on mainio lahja ulkomaisille tuttaville. Vielä aavistuksen verran pelkistetympään (tai nuorempaan) makuun on *Hurraa Helsingin* Savolaisen kuvituksesta laadittu kovapahvisivuinen *MiniHelsinki*, jossa tekstiä ei ole lainkaan. Paksujen sivujen ansiosta kirja on kestävä ja sitä voi huoletta pureskella ja maistella, niin kuin modernia arkkitehtuuria muutenkin.

Lauri Otonkosken *Origamin* takakannessa lyriikkaa kuvaillaan polttoaineeksi miehelle – mitä tulkintoja siitä sitten pitäisikään tehdä. Kokoelmassa on pelkistettyä ilmaisua, ilmavuutta ja ankaran jyrkkiä tai-toksia – aivan kuten

Veinola, Anne (toim.)
Finnish Design Yearbook 2012-13:
Design Embedded
Design Forum Finland, 2012

Hämäläinen, Karo & Savolainen, Salla
Hurraa Helsinki! – Ikioma kaupunki
Tammi, 2012

Savolainen, Salla
MiniHelsinki
Tammi, 2012

Otonkoski, Lauri
Origami
WSOY, 2012

Kinnari, Taina
Ei mennyt niinku Strömsössä
Schildts & Söderströms, 2010
(osa 2 2012)

kirjan nimi lupaa. Tekstien kanssa käy niin kuin runoudessa usein: mitä vähemmän rivejä, sen enemmän sisältöä tai painoa.

Lopuksi muistutus kaikkien meidän poropeukaloiden lohtukirjasta *Ei mennyt niinku Strömsössä*. Facebook-ryhmänä aloittaneeseen kommelluskokoelemaan on kerätty suomalaisten käsityö-, ruoanlaitto- ja askartelumuokkia tietenkin informatiivisen kuvituksen kera. Pieleen menneitä neu-lomuksia ja leivontakokeiluja tuntuu riittävän, nyt on ilmestynyt jo toisen osallisen veran lisää mokia.

Ihania onnistumisen tunteita ja makeita epä-onnistumisia itse kullekin! ●

Uusi jäsen

Haastattelu Tuija Heikkilä

Tervetuloa Kumulaan Hannele Koski...

Kuka ja mistä olet? Mitä teet työksesi?

Olen Hannele Koski Kokkolasta, johon Lohtaja liitettiin 2009. Koulutukseltani olen HTM, aikaisemmin olen suorittanut kaupallisia ja terveysalan opintoja. Työskentelen tällä hetkellä Perhossa Keski-Pohjanmaalla perusturvajohtajana. Nykyiseen työhöni kuuluu sosiaali- ja terveyspuolen palveluiden suunnittelu ja hallintoa, sekä myös henkilöstöjohtamista.

Miksi liityit Kumulaan?

Ystäväni suosituksesta ja siitä syystä, että Kumulassa on tosi hyvät jäsenedut, jotka palvelevat kunnallisella alalla oikein hyvin minun tarpeitani.

Mitkä ovat mielestäsi uuden liittosi parhaat houkuttimet?

Parhaimpina houkuttimina liitolla ovat varmaan edunvalvonta, lakimiespalvelut ja vakuutukset.

Mitä toivot ja odotat uudelta liittoltasi?

Odotan, että se on aktiivinen edelläkävijä edunvalvonnassa ja myös muissa jäseniin liittyvissä asioissa ja että tarvittaessa saan ystävällistä ja asiantuntevaa palvelua.

Miten kunnan luottamushenkilöiden vaihtuminen vaalikausittain vaikuttaa sinun työhösi?

Vaalit lähestyvät, ja mikäli tulee runsaasti uusia henkilöitä pättäviin eli-

Hannele Kosken arkisto

miin, voi olla, ettei mitään muutosta juurikaan tapahdu, mutta voi myös olla, että tavallaan aloitamme työtämme, suunnittelua ja kehittämistä uudelleen, hieman eri linjauksin.

Oletko tai oletko ollut joskus itse kuntavaaliehdokkaana ja/tai valtuutettuna? Jos olet, koitko ristiriitaa olla töissä kunnalla ja toisaalta päättämässä kunnan asioista?

En ole ollut ehdokkaana ja koen, että se olisi tietyllä tapaa ristiriitaista. ●

... ja Sanna Löfström Kokkolasta

vasta alkanut: valmistuin toukokuussa Tampereen yliopistosta pääaineenani historia ja siirryin hankekoordinaattorin työhön elokuussa. Siinä välissä ehdin olla arkistonhoitajan sijaisena Kokkolan keskusarkistossa. Töitä on siis vastavalmistuneelle riittänyt!

Miksi liityit Kumulaan?

Etsin itselleni edunvalvojaa ja Kumulan kuvaus omasta jäsenistöstään tuntui sopivan omaan työhöni. Varmistuakseni soitin vielä liittoon, jossa toivotettiin minut tervetulleeksi.

Mitkä ovat mielestäsi uuden liittosi parhaat houkuttimet?

Edunvalvonta ja työttömyysturva.

Mitä toivot ja odotat uudelta liittoltasi?

Aktiivisuutta jäsenten asioissa ja apua silloin, kun työsuhteeseen liittyvät asiat menevät yli oman ymmärryksen.

Oletko tai oletko ollut joskus itse kuntavaaliehdokkaana ja/tai valtuutettuna? Jos olet, koitko ristiriitaa olla töissä kunnalla ja toisaalta päättämässä kunnan asioista?

En ole ollut ehdokkaana enkä valtuutettuna.

Miten kunnan luottamushenkilöiden vaihtuminen vaalikausittain vaikuttaa sinun työhösi?

Luottamushenkilöiden vaihtuminen voi mielestäni pahimmillaan tai parhaimmillaan vaikuttaa jokaisen kuntatyöntekijän elämään suuresti, pohjimmitaan kun kaikki kunnallinen työ on riippuvainen tehdyistä linjauksista ja myönneistä resursseista. Omassa työssäni toivonkin, että uudet luottamushenkilöt arvostaisivat koulutusjärjestelmäämme ja sen jatkuvaa kehittämistä. Lapset ja nuoret ansaitsevat ajan tasalla olevan, parhaan mahdollisen koulutien.

Sanna Löfströmin arkisto

Kuka ja mistä olet? Mitä teet työksesi?

Olen Sanna Löfström Kokkolasta. Työskentelen hankekoordinaattorina Kokkolan kaupungin sivistyskeskuksen Osaava- ja Perusopetuksen laatukriteerit-hankkeille. Työtehtäviini kuuluu muun muassa täydennyskoulutusten järjestämistä, arviointia ja raportointia. Urani hankekoordinaattorina on

Päätöksentekoa perusasioista

Odotettavissa on jännittävimmät kuntavaalit miesmuistiin. Viimeisen vuoden aikana tahtuneet myllerrykset poliittisissa voima-suhteissa merkitsevät myös vaikeaa ennustettavuutta valtuustopaikkojen jakoon. Perussuomalaisten huikeista kannatusluvuista on viimeisen vuoden aikana sulanut melkoinen potti ääniä demarileiriin, jossa hengitetään jo Kokoomuksen niskaan. Keskustalla on edessään lähistoriansa tärkeimmät vaalit. Kuntien peruspalvelujen ylläpitämisestä luulisi riittävän sanottavaa Vasemmistoliiton kuntavaaliteemoihin, ja Vihreiden hyvästä vireestä presidentinvaaleissa on varmasti vielä jotakin tuoreessa muistissa. Kun tähän lisätään vielä koko kevään vellonut kuntaliitoskeskustelu sekä kansalaisten kasvava huoli kuntapalveluista, on selvää, että lokaussa tunnelma sähköistyy.

Tai sitten ei. Onhan noita poliittisia myllerryksiä ollut ennenkin, mutta silti kuntavaalien äänestysprosentti jää vaaleista toiseen hämmentävän alhaiseksi. Siitäkin huolimatta, että viime kädessä kaikki on edelleen meistä äänestäjistä kiinni, sillä me teemme

valinnan siitä, ketkä päättävät meidän puolestamme meitä koskevista asioista.

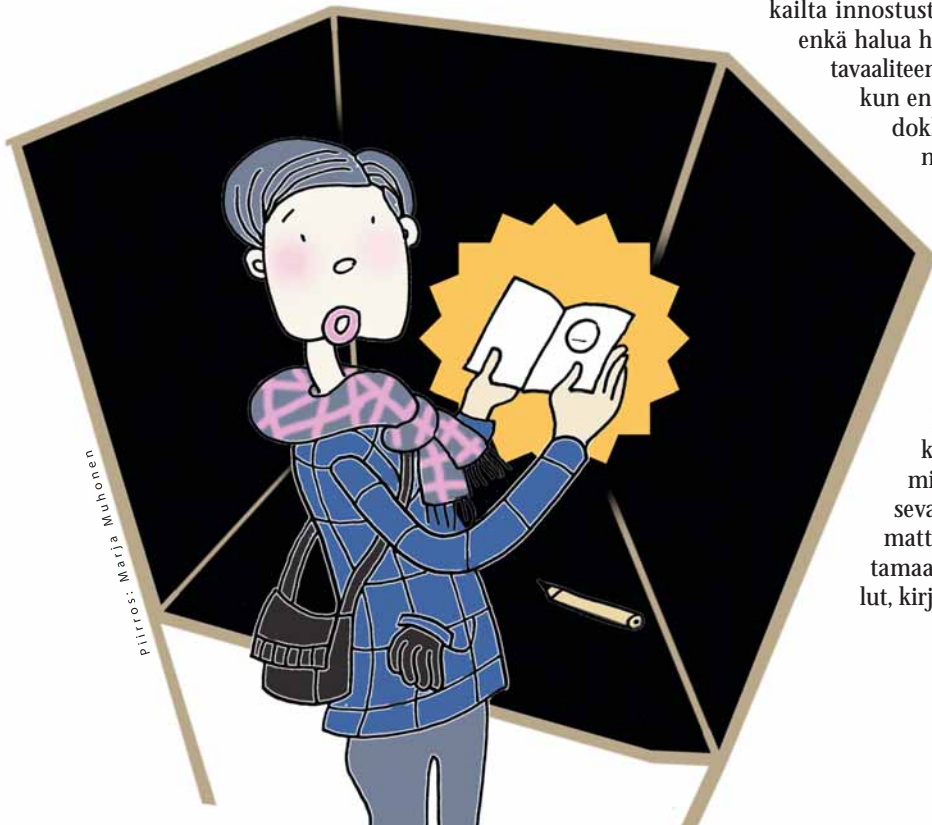
Voisin ymmärtää, että eduskuntavaalien asiat jäävät kansalaisille etäisiksi. Käsi sydämelle: kuinka moni on lukenut hallituksen esityksen Eduskunnalle laiksi Euroopan rahoitusvakausvälineelle annettavista valtioneuvostokautuksista? Kenellekään ei kuitenkaan liene epäselvää, että Euroopan rahoituskriisin ratkaisussa myös jäsenvaltioiden parlamentit ovat avainasemassa. Aiotko siis soittaa kansanedustajallesi ja tiukata tämän kantoja asiasta? Luulen, että teet kuten moni muukin eli päädyt mieluummin siunailemaan Facebookissa Kreikan holtittomuutta.

Vaan miksi paikallisdemokratiakaan ei sitten kiinnosta? Luulisi, että lapsiperheille olisi tärkeää, mitä kunta aikoo tehdä homeisen päiväkodin korjaamiseksi. Tai että tuleeko kylälle uusi terveysasema vai kaivetaanko tori pariaksi vuodeksi auki, jotta saadaan parkkihalli piiloon. Pidetäänkö kuntien peruspalveluita niin itsestäänselvyytenä, ettei niistä viitsitä edes pitää kiinni? Jos näin on, olen todella huolissani, sillä nykyisessä taloudellisessa tilanteessa mikään ei ole itsestään selvää. Toisaalta toivon kuntalaisten äänestysinnon lisäksi myös kuntavaaliehdokailta innostusta tarttua konkreettisiin asioihin,

enkä halua helppoa ratsastusta puolueen kuntavaaliteemoilla. Lyhytnäköisenä äänestäjänä kun en tällä hetkellä kaipaa niinkään ehdokkaan mietteitä kaupungin elinkeinostrategiasta, vaan vastausta siihen, voisiko pihatietämme eteen saada hidastetöyssyn rajoittamaan joka perjantai-iltaista Grand Prix'tä.

Kaipaisin kuntapolitiikalta pientä paluuta perusasioihin. Kaikkien kehityskeskusten, liikelaitosten, klustereiden, kärkihankkeiden ja luojatietääminkä jälkeen voisi käyttää hetken sen miettimiseen, mitä kuntalaiset tarvitsevat joka päivä. En minä tarvitse kolmatta kauppakeskusta arkeani helpottamaan vaan toimivat päivähoitopalvelut, kirjaston ja terveyskeskuksen.

TOIMISTON
VAALIKARJAPAIMEN

Piirros: Marja Muhonen

Kumulalaisille tärkeä neuvoja

Akavan Erityisalojen henkilökuntaan liittyi keväällä uusi lakimies, **Tarja Kullanmäki**. Hän hoitaa liitossa myös kuntasektorin jäsenten palvelusuhteeseen liittyviä asioita.

Markku Ojala

Entä millaiset ongelmat kunnissa ovat sinun näkökulmastasi juuri nyt akuutteja?

Jotkut kunnat ovat joutuneet laatimaan taloutensa vakauttamisohjelmia, mikä tarkoittaa väistämättä myös henkilöstömäärän ja -kustannusten vähentymistä.

Millaisia lääkkeitä niihin on – vai onko mitään?

Keinoina voi olla koko henkilöstöä koskevat ratkaisut tai yksilökohtaiset henkilöstökuluja vähentävät ratkaisut kuten vuorotteluvapaat ja eläkeratkaisut.

Millaista syksyä odotat – henkilökohtaisesti omassa työssäsi ja toisaalta kumulalaisille kunnissa työskenteleville?

Tulossa on vilkas vaalisyys, ja Akavan Erityisalat järjestää kuntavaalikiertueen yhdeksällä paikkakunnalla. Ehdokaspaneelissa on mahdollista nostaa esille itselleen tärkeitä kysymyksiä.

Uskotko, että kuntavaalit tuovat muutosta johonkin suuntaan?

Kuntarakennemuutosta siirrettiin vuodelle eteenpäin, joten se ei liene suurena vaaliteemana tällä kertaa. Äänestämällä kuntavaaleissa voi jokainen vaikuttaa ainakin siihen, minkälaiset henkilöt päättävät asioista kunnissa. Kuntavaaliedokkaalta voisi esimerkiksi kysyä, miten hänen näkemyksensä mukaan kuntien tarjoamat palvelut pidetään monipuolisin.

Millaisissa asioissa kumulalaiset jäsenet voivat ottaa yhteyttä nimenomaan sinuun?

Minuun voi ottaa yhteyttä kaikissa palvelusuhteeseen liittyvissä asioissa.

Minkä tyyppisiä yhteydenottoja olet jo ehtinyt saada?

Yhteydenotot koskevat usein työaikaan, ylityöhön, sairausajan palkanmaksuun ja vuosilomiin liittyviä pulmia. Palkkaan liittyvät kysymykset ovat myös yleisiä. ●

Kuka olet?
Olen töölöläis-turkulainen lakimies. Viikot asustelen mieheni kanssa Etu-Töölössä ja viikonloppuisin käymme varsinaisessa kodissamme Turussa. Minulla on yksi aikuinen tytär. Harrastan lenkkeilyä, pyöräilyä ja kesäisin veneilyä.

Mitä opiskelit?

Millainen on työhistoriasi?

Valmistuin 1998 Turun oikeustieteellistä tiedekunnasta oikeusnotaariksi ja aloitin työt silloisessa Liikealan ammattiliitossa (nykyisin Palvelualojen ammattiliitto PAM). Sieltä jäin opintovapaalle kesällä 2007 ja valmistuin oikeustieteen maisteriksi keväällä 2009. Oikeustiede kiinnostaa minua, koska oikeudenmukaisuus ja ihmisten tasapuolinen kohtelu ovat minulle tärkeitä perusarvoja. PAMin jälkeen olen työskennellyt lakimiehenä Suomen Ekonomiliitossa ja Erityisalojen toimihenkilöliitto ERTO:ssa.

Mitä nykyiseen työhösi kuuluu?

Työhöni kuuluu ensi sijassa kunta-, valtio- ja yliopistosektorin työ- ja virkasuhdeneuvontaa. Tavallinen työpäiväni sisältää vastaamista jäsenten puhelintiedusteluihin ja sähköposteihin sekä erilaisten kirjelmien laatimista. Kunta- ja valtiosektorin edunvalvonnassa lähimpiä työtovereitani ovat lakimies **Harri Ikonen**, asiamies **Jaakko Korpisaari** ja asiamies **Kalevi Juntunen**.

Millainen on sinun näkökulmastasi suomalaisen kunnan virkamiehen työskentely-ympäristö ja -ilmapiiri?

Kunta on turvallinen työnantaja ja turvallisuus luo viihtyisyyttä. Kunnat irtisanovat tai lomauttavat työntekijöitään huomattavasti harvemmin kuin muut työmarkkinasektorit.

Entä millainen on tämän päivän kunnan virkamies?

Tyypillinen kunnan virkamies/työntekijä on ollut pitkään palvelusuhteessa. Kolme neljäsosaa on tehnyt töitä kunta-alalla vähintään kymmenen vuotta.

Millaisina näet kuntien niiden työntekijöiden tulevaisuuden näkymät?

Kuntien yhdistäminen jatkuu tulevaisuudessa ja se tuo haasteita etenkin yhdistyvien kuntien hallinnossa työskenteleville. Kuntien pitäisi panostaa muihin kuin sosiaali- ja terveyspalveluihin – kuten kulttuuri- ja muihin sivistyspalveluihin. Tämä avaisi lisätyötä ja uusia työpaikkoja jäsenkunnallemme.

Mikä on pahin skenaario, entä optimistisin?

Kuntien tarjoamissa palveluissa on yhä lisääntyvä tarve muun muassa suurten ikäluokkien ikääntymisen takia. Suurena uhkana voidaan pitää sitä, että lisääntyvään palvelutarjontaan ei rekrytoida uutta henkilökuntaa. Optimistinen tilanne olisi silloin, jos kunnat lisäävät niitä palveluja, joissa liittomme jäsenet työskentelevät.

Ota yhteyttä:

Tarja Kullanmäki, lakimies
puh. 0201 235 353 ja 040 837 7984
tarja.kullanmaki@akavanerityisalat.fi

Ajankohtaista

Kumulan hallituksen kokoukset

Kumulan hallitus kokoontuu 12.10., 24.11. ja 15.12.2012.

Kumulan valtuuston syyskokous

Kumulan liittovaltuusto kokoontuu la–su 24.–25.11.2012 Helsingissä.

Akavan Erityisalojen kokouksia

Hallituksen kokous ja seminaari 21.–23.9., hallituksen kokoukset 25.10. ja 14.12.2012. Akavan Erityisalat ry:n 40-vuotisjuhlaseminaari ja iltajuhla sekä syysliittokokous pe-la 9.–10.11.2012.

TAPAHTUMIA

Kuntamarkkinat, Helsinki 12.–13.9.

Kumula on mukana Kuntatalossa vuosittain järjestettävässä kunta-alan ja julkisen sektorin päättäjäfoorumissa Akavan Erityisalojen yhteisellä messuosastolla ja infotilaisuudessa. Ke 12.9. klo 15.30–16.30 Akavan Erityisalat pitää tunnin pituisen tietoiskun aiheesta *Hallinnon etiikka? Hyvä hallinto laadukkaiden palvelujen takeena*. Luennoitsijana on Olli-Pekka Viinamäki Vaasan yliopistosta.

Akavan Erityisalojen kuntavaalikiertue yhdeksässä kaupungissa

Akavan Erityisalojen kuntavaalikiertueen paneelikeskustelut järjestetään Kuopiossa 18.9., Rovaniemellä 26.9., Vaasassa ja Oulussa 27.9., Joensuussa 2.10., Tampereella 3.10., Jyväskylässä 4.10., Turussa 9.10. ja Helsingissä 10.10. Tule kuulemaan kuntavaaliehdokkaita ja tapaamaan samalla oman alueesi aluesihteerä ja muita kumulalaisia!

Huom!

Liittovaltuuston varsinaisille ja varajäsenille

LIITTOVALTUUSTON SYYSKOKOUS 2012

Kutsu

Kuntien asiantuntijat – Kumula ry:n liittovaltuuston syyskokoukseen, joka pidetään sunnuntaina 25. marraskuuta 2012.

Tarkempaa tietoa liittovaltuuston syyskokouksesta myöhemmin.

Esityksiä liittovaltuustolle voi tehdä hallitus ja aloitteita liiton jäsenet. Aloitteet on toimitettava kirjallisesti liiton hallitukselle viimeistään 40 päivää ennen kokousta eli viimeistään 16. lokakuuta 2012. Aloitteesta on hallituksen annettava liittovaltuustolle lausuntonsa.

Kuntien asiantuntijat – Kumula ry Hallitus

Kumulan jäsenilta Oulussa 10.10.

Kumula vie ke 10.10. jäsenensä kuuntelemaan taidokasta laulaja Johanna Kurkela Oulun Musiikkikeskukseen. Oulun seudun jäsenille lähetetään ilmoittautumishjeet tilaisuuteen syyskuun aikana. Tarkista siis jäsentiedoistasi, että sähköpostiosoiteesi on oikein, niin et jää ilman kutsua ja mukavaa iltaa!

OPISKELIJOILLE

- Kumula järjestää opiskelijatilaisuuksia syksyn aikana Oulussa, Seinäjoella ja Tampereella. Kierrämme korkeakouluja ja kerromme uusille opiskelijoille järjestäytymisen tärkeydestä jo opiskelujen aikana. Seuraa tarkempaa ilmoittelua Facebookissa ja nettisivuillamme. Tiedotamme tulostamme myös korkeakoulujen opettajien tai yhteyshenkilöiden kautta.
- Akavan Erityisalat tarjoaa opiskelijajäsenille Työelämäpäivät 13.9. Joensuussa ja 27.11. Rovaniemellä.

TULEVAA KOULUTUSTA

Koulutustilaisuuksista ja niihin ilmoittautumisesta kerrotaan Akavan Erityisalojen nettisivuilla www.akavanerityisalat.fi > **Jäsenyys** > **Jäsenedut** > **Koulutus ja kurssit** sekä Akavan Erityisalojen koulutusessitteessä. Muistathan, että KUMULA maksaa yhden TJS-Koulutuskeskuksen järjestämän koulutuksen jäsen / vuosi. Lisätietoja TJS:n koulutuksista osoitteesta www.tjs-opintokeskus.fi

- Breikki työputkeen – mitkä ovat oikeuteni?: 2.10. Helsinki (täynnä), 8.11. Tampere, 27.11. Kuopio
- Esimies hyvinvoinnin johtajana: 22.9. Jyväskylä, 10.11. Turku
- Itsensä johtaminen: 5.10. Helsinki
- Kouluttajan ABC – innostavaa oppimista: 22.11. Joensuu, 13.12. Helsinki (täynnä)
- Miten neuvottelen palkkani: 20.11. Helsinki, 11.12. Turku
- Onnistunut kehitys- ja tulokeskustelu: 15.9. Kajaani, 6.10. Tampere, 24.11. Jyväskylä, 1.12. Oulu
- Työelämän avaimet: 13.11. Helsinki (täynnä)
- Työn ja ajankäytön hallinta: 11.10. Oulu

KUNTASEKTORIN AY-KOULUTUSTA

Akavan Erityisalojen luottamusmiesten neuvottelupäivät 9.-10.11. Kuntasektorin luottamusmiesten peruskurssi 2 18.-19.9., jatkokurssi 26.-27.11. ja neuvottelupäivät 22.-23.10.

TUTUSTU JÄSENEDET.FI-PALVELUUN!

Sivustolla www.jasenedut.fi on 35 akavalaisen liiton – kuten Akavan Erityisalojen – yhteinen jäsenetupalvelu. Kaikkien mukana olevien liittojen jäsenet, siis myös kumulalaiset, voivat rekisteröityä palveluun käyttäjäksi. Kirjoita rekisteröityessäsi jäsennumerosi ja valitse liitoksesi pudotusvalikosta Akavan Erityisalat ry. Tietojasi ei luovuteta eteenpäin eikä niitä säilytetä rekisterissä, jos haluat erota palvelusta. Todista myymälöissä tms. jäsenyytesi jäsenkortillasi. Mukana palvelussa on laaja kirjo etuja kuten matkoja ja ravintolapalveluita, vaatteita, asusteita ja koruja, kirjoja ja lehtitilauksia, liikunta-, viihde- ja kulttuuripalveluja, terveydenhoitoa, kursseja ja koulutusta, jopa talopaketteja ja keittiökaapistoja.

Kumulan jäseneksi voi liittyä osoitteen www.akavanerityisalat.fi/lomakkeet/kunta.php lomakkeella. Sivustossa on lomakkeet myös jäsenmaksuvaltakirjaan ja jäsentietojen muutoksiin. Muutoksista voi ilmoittaa myös www.akavanerityisalat.fi-sivuston sähköisessä jäsenrekisterin päivityksessä.

Eläkkeelle jäävän ei kannata erota liitosta! Jäsenmaksu on vain 50 € vuodessa. Vastineeksi saa konkreettisia jäsenetuja, kuten ilmaista perhe- ja perintöoikeudellista neuvontaa. Ilmoita eläkkeelle jäännistäsi osoitteessa www.akavanerityisalat.fi > **Jäsenyys** > **Päivitä jäsentietosi**.

Kuntien asiantuntijat - Kommunala specialister - Kumula ry
Maistraatinportti 4 A, 6. krs., 00240 Helsinki
Puh. 0201 235 385
Sähköposti kumula@kumula.fi
www.kumula.fi

Akavan Erityisalat ry
Maistraatinportti 4 A, 6. krs., 00240 Helsinki
Puh. 0201 235 340, faksi (09) 147 242
Jäsensiteereiden palvelunumero 0201 235 370
Sähköinen asiointi osoitteessa www.akavanerityisalat.fi

Erityiskoulutettujen työttömyyskassa Erko Asemamiehenkatu 2, 00520 Helsinki
Käyntiosoite Kellosilta 5 B, 6. krs, Itä-Pasila, toimisto avoinna ma-pe klo 9-15
Palvelunumero (09) 7206 4343 ma-to klo 12-15
Info-puhelimesta 0600 944 94 etuuden hakija saa tiedon viimeisimmästä maksupäivästä 24 h/vrk, puhelun hinta pvm + 0,37 e/min
Faksi (09) 272 1212
Sähköposti erityiskoulutettujen.tk@erko.fi
Sähköinen asiointi osoitteessa www.erko.fi > **Asioi verkossa**

AKAVAN ERITYISALOJEN ALUETAPAHTUMIA JÄSENILLE

Akavan Erityisalat 40 vuotta:

- Etelä-Savo, Keski-Suomi, Pohjois-Karjala ja Pohjois-Savo: 22.-23.9. Varkaus/Leppävirta
  - Pohjois-Pohjanmaa: Ismo Leikola – kertoo enemmän kuin tuhat sanaa 3.10. Ylivieska, 4.10. Raahe
  - Pohjois-Pohjanmaa: teatteri-ilta 12.10. Oulu
  - Varsinais-Suomi: kalastusreissu 13.10. Turku
- Satakunta: Ray Cooneyn farssi Hillitön Hotelli 24.10. Porin Teatteri
Satakunta: Kysy työstä: Henkilöstöedustus työpaikalla 14.11. Pori

Lähde ehdokkaaksi ja tule mukaan oman järjestösi toimintaan!

Kumulan valtuustovaalit käydään tänä syksynä. Valtuutettuna pääset vaikuttamaan oman ammattialasi asioihin, rakentamaan kunta-työstä parempaa sekä tutustumaan muihin alasi asiantuntijoihin. Valtuutettuna sinulta ei vaadita mitään erityisosaamista: riittää että tunnet oman työsi tai opiskelualasi ja olet kiinnostunut osallistumaan kahdesti vuodessa valtuuston kokouksiin.

Kumulan liittovaltuusto on järjestöme ylin päättävä toimielin. Nyt käytävissä vaaleissa valitaan valtuutetut nelivuotiskaudelle 2013–2017. Vaalikelpoinen liiton jäsen voi itsenäisesti asettua ehdolle tai esittää suos-

tumuksensa antanutta asettumaan ehdolle. 20 eniten ääniä saanutta valitaan liittovaltuustoon. Seuraavaksi eniten ääniä saaneista nimetään valituille henkilökohtaiset varajäsenet äänimääräjärjestyksessä.

Ehdokasasettelussa noudatetaan seuraavia sääntöjä:

- Tieto ehdokkuudesta on annettava vaalilautakunnalle 15. syyskuuta 2012 mennessä.
- Tieto ehdokkuudesta on annettava kirjallisesti.
- Ehdokkaan tulee olla vaalikelpoinen. Jäsenmaksunsa maksanut jäsen on vaalikelpoinen.

Ställ upp som kandidat och kom med i din egen organisations verksamhet!

Val av Kumulas förbundsfullmäktige äger rum i höst. Som fullmäktigt kan du påverka frågor inom din egen bransch, bygga upp ett bättre kommunarbete samt bekanta dig med andra experter inom din bransch. Som fullmäktigt behöver du ingen särskild kompetens: det räcker att du känner ditt eget arbete eller ditt studieområde och är intresserad av att delta i fullmäktigemöten två gånger om året.

Kumulas förbundsfullmäktige är vår organisations högsta beslutande organ. I det aktuella valet väljs fullmäktige för fyraårsperioden 2013–2017. En valbar medlem i förbundet kan själv ställa upp som kandidat i valet av förbundsfullmäktige eller föreslå en person som gett sitt samtycke till att ställa upp. I valet väljs de 20 personer som fått mest röster till förbundsfullmäktige. Av de personer som fått näst mest röster väljs personliga suppleanter för de valda i ordning efter antalet röster.

Vid kandidatnomineringen iakttas följande regler:

- Uppgiften om kandidaturen ska lämnas till valnämnden senast den 15 september 2012.
- Uppgiften om kandidaturen ska lämnas skriftligen.
- Kandidaten ska vara valbar. En medlem som betalat sin medlemsavgift är valbar.

Svensk resumé

TEMAT för dethär numret av Kumina är de nu aktuella kommunalvalen samt kommunernas förtroendemanförvaltning.

AKAVA har publicerat sina mål för kommunalvalet och medlen för att uppnå dem. Via Akavas Specialorganisationer har också Kumula haft möjlighet att påverka såväl dem som kommunvaltemana för Akavas Specialorganisationer. Läs om Akavas mål i kommunalvalet och hur de kan uppnås på svenska på sidan www.akava.fi/sv/basuppgifter_om_akava/akavas_mal_i_kommunalvalet.

KUMULAS styrelseordförande och chefredaktören för Kumina, Maarit Helén, glädjer sig över Akavas kommunalvalsmålsättnings rubrik *Påverka framtiden: ta steget och var med och skapa den*. "Det passar ypperligt som tema för detta nummer av Kumina, för många av artiklarna behandlar antingen Kumulas förbundsfull-

mäktigeval eller höstens kommunalval. I båda valen har var och en av oss plats möjlighet att påverka", uppmanar Helén i sin ledare.

DE KOMMUNALA specialisterna – Kumula r.f.s nominering för förbundsfullmäktigekandidaterna går ut den 15. september. Ifall du själv inte ännu ställt upp som kandidat eller föreslagit någon annan, gör det nu. Snart har du framför dig också en annan viktigt medlemsuppgift: rösta i förbundsfullmäktigeval. "Det är av stor vikt eftersom vi alla säkert önskar att få till Kumula ett fullmäktige som består av aktiva och ivriga representanter från olika arbets- och studieområden samt olika delar av Finland. Ty ju mångsidigare vårt fullmäktige är, när det gäller såväl ålder som yrkesområden, desto bättre gör sig varje medlem hörd när beslut fattas och planer ställs upp för Kumulas framtid", påpekar Helén. Påverka alltså din egen organisations framtid genom att vara aktiv i valet!

I DETHÄR numret av Kumina kan du också läsa om universitetslektor Olli-Pekka Viinamäkis tankar och forskningsresultat kring bra kommunal förvaltning, kommuntjänstemäns- och förtroendemäns jävighet samt om den svenska lönomodellen där arbetstagarens egen aktivitet och egna lösningar på ett betydligt sätt påverkar lönen. Från Akavas Specialorganisationer kontor intervjuas den här gången den nya juristen för den kommunala sektorn, Tarja Kullannmäki.

DE KOMMUNALA specialisterna – Kumula r.f.s förbundsfullmäktige har sitt höstsammanträde den 25.11.2012. Propositioner till fullmäktige kan framföras av styrelsen samt enskilda förbundsmedlemmar. Propositionerna skall vara förbundsstyrelsen skriftligen tillhanda senast 40 dagar innan mötet, d.v.s. senast den 16.10.2012. Styrelsen bör ge utlåtande om propositionerna till fullmäktige. ●

Ilahduta ystävääsi lahjalla, joka antaa iloa ja turvaa lapsille

Lapsiperheet tarvitsevat apua silloin, kun perhettä kohtaa kriisi tai muu vaikea elämäntilanne. Antamalla ystävällesi Toivekaupan aineettoman lahjan autat kotimaan perheitä jaksamaan ja selviytymään arjesta.

Auta jo tänään. Hanki ystävällesi lahja osoitteessa

www.pelastakaalapset.fi/toivekauppa

Pelastakaa Lapset - Rädda Barnen
Save the Children